

norsk FILATELISTISK TIDSSKRIFT

TIDSSKRIFT
FOR FRIMERKESAMLERE
UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

REDAKTØR: H. DURBAN-HANSEN

Redaksjonens adresse:
Ekebergvn. 23 — Oslo 50

NR. 2

FEBRUAR 1949

8. ÅRG.

Filateliens verdi.

Filateliens verdi ligger i hva interessen gir oss. Ikke i penger, — «spekulation medför oftast misräkning», — ikke i ære og berømmelse, for det skal man ikke ta fra filateliens, men gi den, — nei, verdien er i kunnskapene en får, i de gode og sunne egenskaper interessen gir — ordenssans, nøyaktighet, skarpsynthet, tålmodighet, — og endelig i de direkte åndelige verdier som skjønnhetssans, formsans, stilsans, fargesans og fargeglede, foruten fred og harmoni i sinnet, vidsyn, forståelse og toleranse.

Filateliens må — i og med dens oppdragende og dannende egenskaper — nødvendigvis først og fremst bli en ungdommens hobby; men den bidrar også selv — når den ikke avspores eller overkultiveres (en kunne ha sagt avgudsdyrkes) — til å holde samleren ung av sinn, bl. a. fordi den krever åpne sanser.

Hva filateliens krever av tålmod og nøyaktighet gjør den utvilsomt mer til en maskulin hobby enn til noe for det svake kjønn, uten at dermed noe galt er sagt eller ment om kvinnen.

Ikke bare den enorme utvikling av interessen for filateliens, men også dens karakter i seg selv — helt avhengig av

internasjonalt samkvem og åpne grenser i størst mulig utstrekning — har bidratt til å gjøre den til en av de mest verdifulle interesser som fins; en svoren fiende av all tidens politikk har hobbyen gitt oss en samhørighetsfølelse som er kanskje mer verd enn noe annet; filateliens er riktignok en énmanns hobby, men det forhindrer ikke at den fulle gleden av interessen bare fås gjennom kontakt med kolleger i inn- og utland. Språk, for korrespondansen og for studiet av kataloger, må man tilegne seg i noen grad, og språkkunnskap er den første betingelse for internasjonal forståelse. Og hva det åndelige utbyttet og gleden angår, så kan den — utenom konkurranser — dyrkes med like stort utbytte av den jevne lønnsmotaker som av den mer bemidlede, ja, filateliens skal være en velsignet usnobbet interesse som binder oss alle. Så må man også være varsom med å danne seg begreper og differensiere mellom betegnelser som filatelist og frimerkesamler. Ingen samler kan greie seg uten bruk av kataloger og håndbøker og tidsskrifter, alt dette resultat av gransking og i seg selv et studium, — og ingen filatelist må ta sitt studium så dødsens alvorlig at

man går glipp av kunnskapene *omkring* frimerkene og aldri fornemmer det man forstår ved samlergleden.

Jeg tror på filatelien, som den sunneste, beste og glederike hobby i harde og kyniske tider, mot isolasjon, mot for-

dommer, mot politikk og intoleranse, for fred og harmoni. Selv skal den nok passe på å holde tritt med utviklingen, fornye seg og forynges. — Måtte det alltid være organisasjonenes og den filatelistiske fagpresses oppgave å bidra til dette!

IDÉKONKURRANSE

I anledning av 75-årsdagen (9. oktober 1949) for grunnleggelsen av Verdenspostforeningen er det påtenkt også for Norge å utgi en serie på 3 frimerker (10, 25 og 40 øre).

Poststyret innbyr i den anledning til en idékonkurranse om motiv til disse merker, i samsvar med følgende

PROGRAM :

Format: Bildets format skal være 21,1 x 27,5 mm, eller 21,1 x 37,5 mm. Utkastene leveres i 6 ganger en av disse størrelser.

Utstyr: Foruten selve bildet skal på utkastet være plasert ordet Norge, tall for verdiangivelsen med tilføyhet øre, Union Postale Universelle og årstallene 1874—1949.

Motto: Utkastene skal være forsynt med motto og ledsaget av 1) navneseddel og 2) returadresse, innlagt i hver sin forseglede konvolutt påtegnet mottoet.

Frist: Utkastene må være kommet inn til Poststyret innen 15. mars 1949 i omslag påtegnet «Idéutkast».

Bedømmelse: Utkastene vil bli bedømt av et av Poststyret oppnevnt utvalg, bestående av Aksel Revold, Chrix Dahl, Jarle O. Stensdal, Knut Moestue.

Premier: Poststyret har til disposisjon kr. 2 000.00, som vil bli brukt til premier og kjøp av utkast etter innstilling fra utvalget. Poststyret forbeholder seg rett til å bruke premierte eller innkjøpte idéutkast.

Den videre utarbeidelse av den godtatte idé vil i tilfelle bli foretatt etter Poststyrets nærmere bestemmelse.

NORGES-NYHETER PÅ TRAPPENE

Etter elskverdig personlig meddelelse fra frimerkeforvalter Arntzen vil det i nær framtid komme ut to nye provisorier her, nemlig 25 øre på 20 øre løvetype uten vannmerke (NK nr. 246 II), og 25 øre på 20 øre tjenestemerke, kurserende type uten vannmerke (NK TM nr. 43), som det begge forelå ganske store restopplag av og som derfor Postverket under de rådende forhold fant det riktig å utnytte. Sannsynlig utgivelsesdato 15. mars; men det blir ingen spesiell førstedagsstempling! Som det for øvrig går fram av notis ovenfor her i Tidsskriftet, får vi altså også — i likhet med en hel rekke andre land — 3 nye merker 9. oktober i år, til U.P.U.s 75-årsjubileum. Endelig tør det antydes at muligens også annet nytt kan komme til i år, således kanskje godgjørenhetsmerker

for poliomyelittarbeidet. — Postverkets Frimerkesalg til Samlere opplyser samtidig: *Helpost.* Ca. 15. mars vil foreligge en tredje type av *Aerogram*, 60 øre. Verditegn og undertrykk som før, men den trykte teksten er forandret og arrangert p åen ny måte. Merke: E.M. I-49. 500 000. De to første aerogrammene benevnes nr. 1a og 1b, mens det nye har fått nr. 2 i vår liste. *Brevkort 15 øre* (E.M. XII-48. 2 000 000.) er utkommet, og har fått nr. 40 i vår liste. — Selv om året da fra Postverkets side sannsynligvis blir noe mer livlig enn fjoråret, tror red. å ha alle leserne med seg når han på Tidsskriftets vegne gir Postverket attest for å føre en sympatisk og tekkelig frimerkeutstedelsespolitikk, som stadig gjør Norge til et respektert område for filatelistene ute.

Historien om

«Little Norway»-merket.

Av Jarle O. Stensdal.

(Med godkjennelse av Poststyret.)

Når jeg setter meg til å se på Little Norway-merket, nå kjært og kjent av oss alle, har jeg vanskelig for å finne tilbake til den stemning av spenning jeg hadde den gangen konsul Berg sommeren 1945 fortalte meg at det eksisterte 50 000 norske frimerker, trykt i Canada under krigen, men som aldri var blitt utgitt. Mange spørsmål falt meg med én gang i munnen: Hvorfor var det utgitt? Hvorfor ble det ikke anvendt? Hvem hadde tegnet det? Hvem hadde trykt det? Hva var dets pålydende? O. f. a. Noen spørsmål fikk jeg med én gang svar på, andre tok lengre tid, og det er først i den aller siste tiden at en kan si en vet det vesentligste om dette frimerket.

Fru Katrine Aas, en søster av de kjente flygerbrødrene Johan og Werner Christie, og ansatt ved «Little Norway»-leiren som fotograf, sier i et brev til meg at den som opprinnelig hadde ideen til frimerket, var en Mrs. Helen McCart, som hun bodde sammen med. Mrs. McCart var en ivrig frimerkesamler, og i et selskap julen 1941 foreslo hun for (dengang) major Reistad å få gitt ut et «Little Norway»-frimerke. Major Reistad var interessert i saken fra et propagandasynspunkt, og han fikk Mr. John Darnall, som dengang var knyttet til Presse- og Propagandakontoret, til å arbeide med spørsmålet.

Det var opprinnelig tanken at det skulle gis ut en hel serie frimerker, og en kanadisk kunstner leverte utkast med følgende motiver: Prins Harald og prinsessene Ragnhild og Astrid, Handelsflåten, Den

norske løve, «Vi vil med» og «Spirit of Norway».

Denne tanken ble imidlertid snart oppgitt, og man konsentrerte seg om ett merke. Om motivet på dette skriver kaptein Omholt-Jensen i brev til Poststyret av 15. mars 1946:

«Motivet på ett av frimerkene — front-siden av den velkjente pamflett Wings for Norway — vil det muligens være av interesse å beskrive litt nærmere nå når det ærede Postverk har gledet oss med å utgi frimerket. Ideen til bildet fikk vi på Informasjonskontoret fra en kanadisk avis, «Daily Star»s lørdagsnummer, hvor det engang sto avbildet en stor viking som leiet to matroser. Ideen ble utdypet nærmere av oss, og et kanadisk reklamebyrå leverte den første skisse ut fra idéutkastet. Det viste seg å oppstå visse vanskeligheter med vikingen, som hadde fått et noe eiendommelig eksotisk utseende pluss store horn i hjelmen. Fornyeede diskusjoner med reklamefirmaet resulterte i at skjeget ble stusset, med den følge at vikingen nærmet seg sterkt en ganske velfrisert fransk diplomat. Fornyeede anstrengelser ledet til et ansikt som på mange måter minnet om en vennese kirkesanger fra Toten. Det ble da klart at man kanskje hadde hoppet over bekken etter vann og at en fortrinnsvis burde kunne bruke en norsk tegner. Sjefen for radioavdelingen i Little Norway, kaptein Nicolaysen, som ved flere anledninger hadde utmerket seg som tegner, gikk da løs på oppgaven, også støttet av tidligere skis-

ser fra tegneren og jagerflygeren Ulf Wormdal, som er en av guttene på pamfletten, og som seinere omkom. Det lyktes kaptein Nicolaysen å frambringe en viking som på mange måter minnet om en vaskeekte sint tømmerhogger fra Vegårdsfjæringen, og en fant å kunne bli stående ved ham.»

I N.F.T. nr. 3, 1946 ga jeg en del nærmere opplysninger om de andre personer som er avbildet på merket, men det kan være grunn til å gjenta disse opplysninger her, slik at alt blir samlet på ett sted:

Sersjant *Ulf Wormdal*, som står til venstre på merket, ble født på Hamar 21. juni 1918. Wormdal ble antatt i Luftforsvaret 15. juli 1940. Etter å ha gjennomgått rekruttskolen i Little Norway i Toronto ble han tatt opp som flyelev 1. desember samme år. Etter en meget god eksamen ble han beordret til England, hvor han ankom 31. juli 1941. Her gjennomgikk han en engelsk kampflyskole og ble utnevnt til sersjant 20. juni 1941. 30. september samme år ble han tilbeordret 331. squadron, en norsk avdeling som var stasjonert på Orknøyene. Den 16. mars 1942 skulle hans fly delta i en stor manøvre sammen med engelske fly. Under disse manøvrer styret Wormdals fly i sjøen, og han omkom.

Kvartermester *Henry Bernhard Malmøe*, som står til høyre, ble født 10. mai 1917 i Sandefjord. Malmøe ble antatt i Luftforsvaret 16. januar 1941. Han tjenstgjorde først i 10 måneder i Little Norway som snekker. Den 10. november samme år ble han tilbeordret 332. squadron og 9. juni 1942 330. squadron. Her ble han utdannet som luftskytter. 15. januar 1942 ble Malmøe utnevnt til korporal og 1. september 1943 til kvartermester i marinens flyvåpen. 12. oktober 1943 omkom Henry Malmøe under patruljeflyging ombord på et Sunderland 4-motors sjøfly tilhørende 330. squadron, stasjonert i Skottland. Vrakrester av flyet ble funnet i Nordsjøen ca. 100 km ut for Skottlands nordspiss, og noen dager senere også en del lik, blant disse Malmøes. Under militære æresbevisninger ble han bisatt i Aberdeen 19. oktober 1943.

Imidlertid gjaldt det å få regjeringens samtykke til utstedelsen av merkene. I begynnelsen av 1942 var statsrådene Nielsen og Hjeltnes i Sambandsstatene, og det ser ut til at major Reistad har hatt

en samtale med dem. I hvert fall oversender Utenriksdepartementet den 7. februar 1942 til Handelsdepartementet en melding det hadde mottatt fra Generalkonsulatet i New York angående utgivelse av *kanadiske* frimerker med motiver fra Little Norway. Formålet med utgivelsen av disse merker skulle være tredelt:

1. Reklame for Norges deltakelse i den felles kamp;
2. Understreking av samarbeidet mellom Norge og Canada;
3. å skaffe «ikke små pengemidler til bruk for våre styrker».

Salg av merkene skulle bare skje fra postkontoret i «Little Norway». Det sies i meldingen at myndighetene i Canada har vist interesse for saken, uten dog å binde seg, og at den eventuelt må tas opp av den norske regjering vis-à-vis den kanadiske.

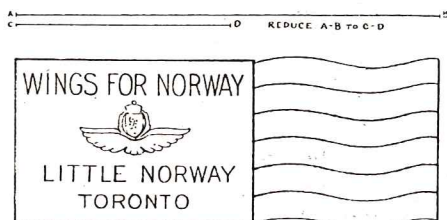
Allerede 10. februar oversender Handelsdepartementet sitt svar. Det sier heri at det arbeides med utgivelse av en serie norske frimerker i London og at henvendelsen om utgivelse av kanadiske frimerker med motiver fra «Little Norway» vil bli behandlet i forbindelse med denne sak. For å påskynde saken skriver imidlertid major Reistad et brev til utenriksminister Trygve Lie og sier her:

«Jeg tviler ikke på at alt er uhyre godt ment og at det i sin tid kommer en fin utredning om hele vår frimerkepolitikk og hva vi kan tillate oss, men da er denne sjansen her til å riste penger ut av allverdens filatelisten på «Little Norway»s opparbeidete renommé forduftet, og heller ikke den verdi som ligger i å spikre en av de norske virksomheter fast i frimerkesamlingene for tid og evighet benyttet man seg av.»

Utenriksminister Lie oversender dette brev til Handelsdepartementet, og statsråd Frihagen refererer saken i regjeringskonferanse 8. april 1942. Det ble her besluttet «at den komité som behandler saken om utgivelse av egne norske frimerker, skulle ta standpunkt til major Reistads forslag». Denne komité besto av ekspedisjonssjef Balstad i Handelsdepartementet, redaktør Bratland, sjef for Informasjonskontorets billedavdeling, samt tegneren Johan Bull. Saken ble behandlet i komiteens møte 11. april, og man ble enige om «at dette tiltak kunne sees helt

De utkast til en hel serie merker som ble tegnet opprinnelig.

Også stempeleutkast var det laget.

uavhengig av spørsmålet om utgivelse av egne norske frimerker».

Som et resultat av denne beslutning sender Handelsdepartementet 14. april 1942 følgende brev til Utenriksdepartementet:

«Spørsmål om utgivelse av kanadiske frimerker med motiver fra Little Norway.

Med tilvising til det kgl. departements skriv av 7/2 d. å., J.nr. 1995/42, og til beslutning i regjeringskonferanse den 8. ds. skal man be om at legasjonen i Montreal telegrafisk må bli meddelt at regjeringen er enig i major Reistads plan om å få de kanadiske myndigheter til å utgi kanadiske frimerker med motiver fra «Lille Norge», og man skal i den anledning be legasjonen instruert om å yte majoren all mulig støtte i hans forhandlinger med de kanadiske myndigheter og i planens gjennomføring. Handelsdepartementet bes holdt underrettet om sakens gang.»

I midten av juli 1942 kom major Reistad til London, og under en konferanse med statsråd Frihagen legger han fram følgende plan:

1. Det utstedes norske frimerker av de norske myndigheter til bruk i Canada. (Det var en tid på tale at de kanadiske myndigheter skulle utstede frimerker med norske motiver bl. a. fra «Little Norway». Dette er frafalt.)
2. De av den norske regjering utstedte frimerker forutsetter man at de kanadiske myndigheter tillater brukt på bestemte dager i året, f. eks. 17. mai o. l.
3. Frimerkene forutsettes å bli solgt og bli satt på brev bare for bestemt angitte poststeder som brukes av norske forlegninger.
4. Frimerkene må i teksten angi en viss sammenheng mellom Norge og Canada. Reistad mener at ordet Canada må stå på selve frimerkene for at disse skal ha en propagandavirkning og møte den velvilje i Canada som er nødvendig.
5. Der må velges egne motiver for tegningene på frimerkene, forskjellige fra dem som er uttatt for bruk ombord i våre skip.

*Philately Is International!
Make friends — and keep them!*

Denne plan ble behandlet i regjeringskonferanse 21. juli 1942, og det ble besluttet at minister Steen skulle undersøke saken og sende inn rapport, idet det nå ikke lenger var spørsmål om de kanadiske myndigheter skulle utgi merker med motiver fra «Little Norway», men at det skulle være et norsk tiltak. 23. juli 1942 blir legasjonen i Montreal tilskrevet overensstemmende med denne beslutning.

Det går nå et par måneder, men 30. september meddeles fra Utenriksdepartementet til Handelsdepartementet at U.D. har mottatt følgende melding fra legasjonen i Montreal:

«Det er ønskelig om mulig at et frimerke av serien blir utgitt innen jul. Jeg anmoder derfor om fullmakt til å forsøke å virkeliggjøre planen og offisielt ta saken opp med den kanadiske regjering. Oberstløytnant Reistad har meddelt at det er stillet garanti for omkostningene ved utgivelsen av frimerkene. I henhold til departementets skriv av 23. juli har jeg underhånden forelagt saken for de kanadiske postmyndigheter. Disse er så vidt jeg har kunnet bringe i erfaring velvillig innstillet til forslaget om bruk av norske frimerker ved norske forlegninger til særlige tider.»

Handelsdepartementet svarer 3. oktober 1942 at det er av den mening at «egne frimerker for bruk i Canada, som oberstløytnant Reistad foreslår, ikke bør utgis,» men at en ordning må kunne treffes slik at de norske merker som var under trykning i London, også måtte kunne benyttes i «Little Norway».

Legasjonen i Montreal underretter oberstløytnant Reistad om dette svar, men Reistad skriver tilbake at minister Steen bør undersøke om Canada går med på en ordning som foreslått; hvis ikke bør regjeringen komme med et motivert avslag til hans plan, som ikke vil koste staten en øre.

22. oktober 1942 sender legasjonen i Montreal en avskrift til Utenriksdepartementet av oberstløytnant Reistads brev og meddeler at den «underhånden har brakt i erfaring at de amerikanske militærforlegninger så vel i Canada som på Newfoundland har oppnådd tillatelse til å benytte amerikanske frimerker på sin korrespondanse».

(Forts.)

AD «PÅ AVVEGER?»

Jeg var interessert, men noe overrasket over å lese lederartikkelen kalt «På avveger» i november-nummeret av N.F.T., idet den på visse punkter la for dagen en stillingtagen overfor utstillinger og filateli i det hele tatt langt utover det vanlige.

For det første synes forfatteren å tro at konkurranseutstillinger er noe helt nytt i vår hobby, og at ingen hørte om gull-, sølv- eller bronsemedaljer i de gode gamle dager. Jeg er ikke klar over når disse gode gamle dager menes å ha vært, men det må ha vært for lang, lang tid tilbake, for konkurranseutstillinger har vært en dagligdags ting — i det minste for de store internasjonale begivenheter — minst siden 1890!

Det annet besynderlige punkt er forfatterens argumentasjon for motivsamlinger ved alvorlige filatelistske utstillinger. Det skulle være interessant helt nøyaktig å vite hvilke filatelistiske verdier han forbinder med slike samlinger, for de forteller oss absolutt intet om selve frimerkene, deres utseende, framstilling, hensikt eller bruk, — ting som i alminnelighet anses for å være filateliens sanne mening. Motivsamlinger kan nok brukes på sin egen måte, — som en behagelig kilde til underholdning for frimerkesamlere, — men det er ørkesløst å forlange at de skal ha den minste filatelistiske betydning!

En tredje avvikelse fra det vanlige er forfatterens ønske om å se den utstillen, som er så lykkelig å eie en velspekket lommebok, bli berøvet den fordel dette gir ham. Personlig tror jeg at de fleste utstillingsbesøkende kommer for å få se de store rariteter som ligger utenfor deres egen rekkevidde. I 1950 kommer «The Royal Philatelic Society» til å holde en internasjonal utstilling i London, og jeg er ikke i tvil om at denne vil trekke besøkende fra U.S.A., Sør-Afrika, Australia og fra mange europeiske land, — ikke minst fra Norge, håper jeg. Tror De da virkelig at noen vil foreta en reise på tusener av kilometer bare for å se dagligdagse ting som kan ses ved en hvilken som helst lokal utstilling eller hos hvilken som helst handler? Og skulle da herr X i New York sende sin fremragende samling av de tidligste rariteter, — en samling som han har anvendt årelang granskning og forskning på og kanskje titusener

av dollars*, — bare for å se den slått ut av herr Y's eksponat, som viser trekantede frimerker med fiskemotiver eller liknende tull? Jeg tviler sterkt på det. — Folk går på utstillinger for å se det beste, og det er det beste som fortjener prisen!

Forfatteren av «På avveger?» begår en av de vanligere feil når han er i tvil om juryens habilitet ved de store utstillinger. Etter enhver utstilling er det nemlig misnøye utstillere som mener at deres eksponater var bedre enn andres, som ble bedre bedømt. Og det er bare naturlig at de kunne tenke slik, fordi de har vist fram nettopp det som de selv, personlig, er mest interessert i. Men de glemmer å ta hensyn til det faktum at medlemmene av en internasjonal jury nettopp er valgt på grunnlag av deres store og grundige kjennskap til *alle* frimerker, og således er kompetente til å bestemme de relativt utmerkete egenskaper ved sterkt avvikende eksponater, — uten noen forutfattet mening grunnet personlig spesialisering. Jeg har hørt mang en slik kritikk, og jeg mener at den hyppigst kommer fra nyere samlere, som tror at de vet en hel del, men som i virkeligheten bare beveger seg i periferien av materien, — eller for øvrig fra i høyeste grad entusiastiske spesialister, som ikke er i stand til å forstå at det som for dem er «alfa og omega» av filateli, for andre kanskje bare er en eneste variasjon — og muligens en dårlig variasjon — av hundrevis av slike.

Jeg skulle foretrekke å stole på den uhildete jurymanns dom, — en dom fra en mann som har studert alle slags frimerker i årevis, som har sett berømte samlinger fra hele verden og som kan gjøre seg opp sin mening på grunnlag av stor og sikker kunnskap uten noen personlig stillingtagen.

R. King-Farlow.

Oversatt av A. B.

* Framhevet av red.

*Samle ikke
for verdiens skyld, men
for kunnskapenes!*

Noen ord til A. B. og R. K.=F.

Ad «På avveger?»

Som det tydelig går fram av selve artikkelen i N.F.T. nr. 11, 1948, betydde ikke de innsendte, nevnte brev annet enn at jeg etter moden overveielse valgte nettopp det tidspunkt til å sette fram mine egne tanker, om problemer som allerede har reist seg og stadig sterkere vil reise seg innen aktiv filateli, og som vil kunne gjøre stor skade, dersom man ikke er klar over dem og tar dem åpent og ærlig opp til drøftelse. Selvfølgelig hadde ikke mine ord noen personlig adresse; jeg for min del har naturligvis ingen personlige bebreidelser å rette mot noen. —

Jeg har da også det inntrykk at de fleste lesere og innsendere har forstått og nøkternt vurdert det velmente varskur som lå i artikkelen.

Av hensyn til det gode forhold mellom innsenderen og redaktøren skal jeg bare minne om de 3 steder i A. B.'s innlegg (i forrige nummer) som jeg tillot meg å framheve i kursiv og hvor jeg tilføyde en stjerne. *Jeg håper og tror innsenderen selv ser svakheten ved disse uttalelser!*

Til R. K.-F.'s innlegg, som inneholder meget av det samme som A. B.'s, vil jeg i korthet bemerke: Også jeg ønsker The Royal Philatelic Society of London all mulig sann filatelistisk suksess med kjempe-arrangementet i London i 1950. *En skal imidlertid ikke være så sikker på at besøk fra fjerne lands filatelistiske skattesøkere er noe kriterium på idémessig oppslutning fra de mange millioner frimerkesamlere som nøyes med å ha filateliens ganske enkelt som hobby.* Og det virkelige utbytte av hobbyen har lite med titusener av dollars å gjøre.

— Jeg har savnet innlegg fra noen få slike jevne samlere, som likevel hendelsesvis reflekterer over de framsatte problemer. Selv om ingen flere har ønsket å ytre seg, så våger jeg allikevel å uttale håpet om at spissartikkelen «På avveger?» har hatt sin betydning, til *gagn* for hobbyen her i landet. Det tror jeg.

H. Durban-Hansen.

NORDENFJELDSKE FILATELISTFORENING

innbyr til frimerkeutstilling i Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum i dagene 29. april—3. mai 1949. Utstillingen vil i første rekke bli en propagandautstilling for foreningen, men den vil også bli arrangert som en konkurranse mellom deltakerne. Som jury for utstillingen og konkurransen er oppnevnt avdelingsingeniør Bach, kjøpmann Brækstad og advokat Smedal. Juryen skal bestemme hvilke objekter som er verd å stilles ut. Den kan også velge ut deler av objekter for utstilling, men i konkurransen teller bare objektet som helhet.

Utstillingen — hvor bare medlemmer av Nordenfjeldske Filatelistforening og Trondhjems Yngre Filatelistklubb kan delta — blir inndelt i følgende grupper:

- A. Norge, spesialsamlinger.
- B. Norden, enkelte lands (ikke Norge!) spesialsamlinger, og generalsamlinger.
- C. Andre land. Enkelte land eller landegrupper.
- D. Temasamlinger.
- E. Juniorsamlinger.

Ved avslutningen utdeles følgende diplomer ifølge juryens kjennelse:

Gull-diplom til den beste i hver gruppe.
Sølv-diplom til den nest beste i hver gruppe.

Bronse-diplom til den tredje beste i hver gruppe.

Deltakerdiplom til de øvrige utstillere.

Juryen får instruks om ved bedømmelsen å se bort fra huller i samlingene for så vidt hullene gjelder upostale eller spekulasjons-utgaver.

De utstilte samlinger blir brann- og tyveriforsikret for foreningens regning. Det oppkreves intet gebyr for deltaking.

For å unngå unødige utgifter før man har fått et inntrykk av deltakerne i utstillingen, har styret funnet det nødvendig å sette anmeldingsfristen til den 15. februar, mens innleveringsfristen for objektene ikke blir før den 31. mars.

Objektene vil bli returnert i samme stand og på samme måte som de er sendt inn.

Styret.

«Vestlandske frimerkeutstilling» i Bergen 6.—11. juni 1949.

INNBYDELSE

Utstillingen arrangeres i anledning av at Bergens Filatelist-Klub arrangerer Norsk Filatelistforbunds landsmøte i pinsen i år.

Utstillingen arrangeres som en *propagandautstilling*, og er åpen for de vestlandske forbundsklubber fra og med Egersund til og med Kristiansund N. Innbydelse er sendt til de klubber som kan delta.

Deltakelsen er fri for gebyr, men eierne bærer selv portoutgiftene ved fram- og tilbakesending av samlingene og må holde disse assurert. Samlingene kan stilles ut under fullt navn eller under motto.

Der blir ingen premiering, men alle deltakere vil få et deltakerdiplom eller pla-

kett. Det er således ikke nødvendig å sende inn mer enn det som ønskes utstilt. For de deltakere som måtte ønske det, vil det av en komité oppnevnt av Bergens Filatelist-Klub bli formulert en bedømmelse av vedkommendes utstilte objekt(er).

Utstillingskomiteen foretar gruppering av de innkomne utstillingsobjekter slik den finner mest hensiktsmessig for en propagandautstilling. Komiteen tar forbehold om å begrense omfanget av de innkomne objekter, såfremt plassen blir knapp.

Innsendelse av objektene skjer til kjøpmann F. C. Svendsen jr., Sportsdepotet, N. Korskirkealm. 2, Bergen, senest innen 1. mai.

Byttevirksomheten.

Tidsskriftet har mottatt følgende:

«Innen de fleste klubber sirkulerer utvalgshefter. Medlemmer kjøper merker og betaler disse kontant. Denne gren av klubbarbeidet burde derfor med rette hete «salgsarbeidet».

Etter nettopp å ha bladd gjennom en sending «byttehefter», slo det meg at svært mange merker hadde stygge stempler, noen hadde synlige feil, som også kom til uttrykk i prisene, mens andre hadde skjulte feil. Enkelte merker hadde galt NK-nummer. 24 II c var blitt til 35, 37 II til 37 I, og 51 IV til 51 I, for å nevne noen eksempler. Ett hefte hadde angivelig priser etter NK 1945, men en ubrukt Maudserie var priset for tilsammen kr. 11.00, enda den ikke er priset ubrukt i Norgeskatalogen 1945. Det må også nevnes at heftene inneholdt atskillige ubrukte merker som fremdeles kan kjøpes til pålydende i «Samlerluka».

Det er innlysende at samlere med mindre erfaring på denne måten kan bli tatt ved nesen, og det er et spørsmål om ikke «byttevirksomheten» innen klubbene bør tas opp til revisjon, i hvert fall hvis den skal drives i pakt med klubbenes vakre og ideelle formål. Klubbene har et visst ansvar, i hvert fall moralsk, for denne

virksomhet. De burde avvise alt skrap og i egen interesse sørge for at merkene er riktig bestemt. Jeg ville sette pris på å få mine refleksjoner kommentert.»

H. Bugge.

BEPITEC[®] utstillingen,

den belgiske jubileumsutstillingen til 100-årsjubileet for det belgiske frimerke, åpnes, som omtalt i forrige nr. av N.F.T., 1. juli 1949, og holdes i Palais des Beaux-Arts, Bruxelles. Utstillingen, som varer i 10 dager, er åpen for alle filatelist. Nye utstillingsrammer vil bli stilt til disposisjon for utstillerne til en pris av maks. 100 francs pr. ramme (med plass til inntil 20 blad av vanlig albumstørrelse). Assurans belastes eller påhviler utstillerne selv. Program vil bli tilstilt interesserte på anmodning. Adressen er: BEPITEC, Palais d'Egmont, 8, Place du Petit Sablon, Bruxelles. — Vi gjengir ovenfor utstillingens offisielle merke.

nyheter

Ved Tor Joh. M. Holtan.

Frim.-originaler vesentlig ved Anton Holmboe.

BELGIA:

Den i forrige nummer nevnte veldedighets-utgave kommer i verdiene 20 + 5 c., 1.20 + 30, 1.75 + 25, 4 + 3.25 og 20 + 20 fr.

Nye verdier fra ervervslivet — 1.20, 1.75, 2.50, 3, 4 og 6 fr.

I løpet av 1949 skal det sendes ut en pakkepostserie på 17 verdier, alle med forskjellige motiver som viser det belgiske lokomotivs utvikling fra 1835 til 1939. Hittil foreligger 5 verdier — 1, 5, 7, 8 og 20 fr.

FRANKRIKE:

Kompletteringsverdi 25 fr., blå, med bilde av Place Stanislas i Nancy.

For å unngå forveksling med det nye 5 fr.-merke er 4 fr. grønn Marianne trukket tilbake og kommer nå i brungul farge, samtidig som vi får 2 nye verdier i type Marianne — 12 fr. blå og 15 fr. rød. På grunn av portoforandringer vil en del merker bli trukket tilbake, og der vil bli sendt ut noen provisorier (bl. a. 5 fr. på 6 fr. oransjerød) og nye merker av Marianne- og landskapsserien samt luftpostmerker helt opp til 500 fr.

HELLAS:

1. februar utgas en serie i anledning av evaluering av greske barn fra kamp- og grenseområdene: 450, 1000 og 1800 d.

ITALIA:

60 l. ekspressmerke.

JUGOSLAVIA:

8. februar utsendes en serie på 3, 5 og 10 d., til minne om 100-årsdagen for den slovakiske dikter Franc Presernes død.

LIECHTENSTEIN:

15. mars kommer første porsjon av en serie på 9 merker, med bilder fra fyrstehusets verdenskjente malerisamling. Det blir: 10, 20, 50 og 80 Rp., og 1.20 Fr.

MALTA:

4/1—49 Silver Wedding — 1 d og £ 1.

MONACO:

Nye verdier — 8 fr. l'Horloge og 10 fr. Louis II.

NEDERLAND:

1 G. blå 1946 er trukket tilbake.

POLEN:

Det polske postvesens 30-årsjubileum — 3, 6, 15, 20 zl. med motiver fra postvesenets virksomhet.

Roosevelt-minneserie med bilder av henholdsvis Roosevelt, Pulaski og Kosciuszko, flankert av polske og amerikanske flagg — 80, 100 og 120 zl. luftpostmerker, 100 000 serier. De samme merker, men i andre farger, er også satt sammen i en blokk til en pris av 500 zl. — opplag 25 000.

ROMANIA:

Sportsserie — 5 + 5, 10 + 10 og flypost 20 + 20 l. Alle merker forekommer tagget og utaget, 45 000 serier.

1 års revolusjon — 5 l. — opplag 2 millioner.

SAN MARINO:

14 verdier fra 1 til 200 l. med landskaps- og bymotiver.

SOVJET-SAMVELDET:

Jekaterinoslavs (nå Sverdlovsk) 225-årsjubileum — 30 og 40 kop., 1 r.

Hviterussiske republikk 30 år — 30. og 40 kop., 1 r.

Svartehavsmotiver — 8 merker, alle i verdi 40 kop.

TSJEKKOSLOVAKIA:

25-årsdagen for Lenins død — 1.50 og 5 kc., med bilde av Lenin.

Nye tjenestemerker — 60 og 80 h., 1, 1.20, 2.40, 4, 5 og 7.40 kc.

TYSKLAND:

Fransk sone: De forskjellige landsdeler har begynt utsendelse av nye merker med de gamle motiver, men uten myntbetegnelse. Foreløpig foreligger:

Baden — 2, 4, 5, 8, 10, 20 og 80 (Pf.).
 Rheinland/Pfalz — 4, 5, 40 og 80 (Pf.), 2, 8, 10.
 Württemberg — 2 og 4 (Pf.).
 Saar — veldedighetsmerke 8 + 5 fr.

ØSTERRIKE:

5. mars utsendes supplerende verdier i folke-draktserien: 5, 50 og 70 G. samt 3 S.

I mai kommer et frimerke med pålydende 1 S. til minne om og som takk for ett års arbeid av UNICEF i Østerrike (= United Nations International Childrens Emergency Funds). — Og i juni kommer et 20 G. merke i anledning av den østerrikske esperantokongress.

Oversjø:

AUSTRALIA:

Nytt luftpostmerke — 1/6, type Hermes.

ISRAEL:

Vi avbilder et merke av nyeste kurserende type.

NEDERLANDSK INDIA

vil forsvinne fra frimerkene, idet de nye mer-

ker skal bære innskriften *Indonesia*. Det første merke er kommet i anledning av republikkens 3-årsdag. Verdi 100 sen.

NEWFOUNDLAND

blir også borte som frimerkeland, idet det har sluttet seg til Canada som provins (den 10.) og skal opphøre å utstede egne merker.

PITCAIRN:

Det nye frimerkeområde sender allerede ut sin 2. serie, idet alle 8 verdier nå kommer med teksten «Postage & Revenue».

SUDAN:

2 kamelryttermerker — 10 mil. og 15 p., i anledning av den lovgivende forsamlings åpning.

VERDENSPSTFORENINGEN

feirer som kjent 75 år i år, og i den anledning vil en rekke medlemsstater utgi minnemerker, bl. a. Sverige.

Emisjonsdatoen for 3 skilling

må korrigeres.

Av Nils Olsen, Ålesund.

I «Norges Frimerker», utgitt av Justus Anderssen og Henrik Dethloff, står om utgaven 1863, våpentypen, følgende: «De nye 8, 4, 3 og 2 skillingsmærker blive først at benytte, eftersom den ældre sort bliver opbrugt.... Nogen bestemt emisjonsdatum kan saaledes ikke angis for denne utgave, men gjennom studiet av avstemplingerne kan man danne sig en mening om den omtrentlige tid, hvorpaa de nye mærker blev sat i cirkulation. W. Hiorth angir saaledes de ældste kjendte avstemplinger for 24 skill, 8 skill, 4 skill, 2 skill og for 3 skill til 17. januar 1867.» Denne dato, 17/1 1867, har siden kommet inn i «Katalog over Norges Frimerker» (Norgeskatalogen).

Jeg er nå i besittelse av en konvolutt som er frankert med et par av 3 skill og 8 skill tydelig stemplet Christiania 14—5—1866. Brevet ble sendt rekommandert fra Christiania til London. Som nevnt ble det postlagt og stemplet Christiania 14—5—1866, men da brevet kom til grensepostkontoret for registrering og omkartering, oppdaget man at det var utilstrekkelig frankert og satte derfor på to 3-skillingsmerker av Oscar I og ett 8- og ett 4 skill-merke. Disse fire merker ble derpå stemplet Sandø Sund 12—5—1866. Denne siste dato er feil, da brevet viser at ett av de 3 skilling Oscar I-merker som er stemplet 12—5—1866, er klebet over et stempel Christiania 14—5—1866. Brevet passerte København og ble stemplet med det sjeldne røde kronestempel med innskrift Denmark, Registered og med et rødt rektangulært stempel Anbefalet i øvre høyre hjørne. I London ble brevet mottakings-stemplet 23 May 66.

Konvolutten kan vel betraktes som et unikum, og den vil for første gang bli stilt ut på Vestlandske frimerkeutstilling i Bergen 6.—11. juni 1949.

Meddelelser fra FORBUNDET

Til Forbundsclubbene.

Valg av representantskapsmedlemmer.

I forbindelse med landsmøtet og valg på nye medlemmer av representantskapet for perioden 1949—52, henviser en til Forbundslovenes paragraf 6.

Hver klubb velger 1 representant for hvert påbegynte 50 innenlandske medlemmer som får Tidsskriftet gjennom vedkommende klubb *pr. 1. januar* i valgåret.

Disse valg finner sted senest i mars måned og innberettes til Forbundsstyret *innen 15. april*.

En gjør oppmerksom på at det er det gamle representanskap som møter på landsmøtet i forbindelse med representantskapsmøte, idet de som nå velges først trer i funksjon fra 1. juli i valgåret.

Vedtekter for

Norsk Filatelistisk Tidsskrift.

Idet en henviser til Forbundslovenes paragraf 18 og til beslutning fattet på landsmøtet i 1946, ble det av styret nedsett en komité som skulle utarbeide vedtekter for Tidsskriftet.

Denne komité har bestått av d'herrer Arnstein Berntsen, B. Heggan og Otto Maalstad.

Komiteens forslag til vedtekter har vært behandlet av styret, som har godtatt forslaget. (Vedtektene vil i sin helhet bli tatt inn i N.F.T. nr. 3, 1949. — Red.s anm.)

I forbindelse med disse vedtekter vil det av styret på landsmøtet bli framsatt forslag om forandring av lovenes paragrafer 4, 7, 8 og 10. Sådant forslag vil framkomme i innkallelsen til landsmøtet, sammen med forslag til valg på bladstyre.

Bergen, den 4. februar 1949.

NORSK FILATELISTFORBUND

F. Walter-Johannesen.

Skiens Filatelistklubbs JUBILEUMSUTSTILLING

Motto: «Blade av min samling.»

Under ovenstående motto åpnet Skiens-klubben sin utstilling lørdag 15. januar i Skiens Kunstforening lokaler. På grunn av begrenset plass var det dessverre ikke anledning til å få utstilt så meget som ønskelig, men det som var utstilt, var av god kvalitet og pent satt opp og viste at klubbens medlemmer legger stort arbeid i sine samlinger. Byens presse hadde da også bare lovord å si om utstillingen, og de brakte daglig artikler i sine aviser.

Utstillingen var ikke basert på noen premiering, bare ment som en propagandautstilling, for å vise betydningen av vår hobby. Interessen var da også meget stor i de dager utstillingen var åpen, både fra filatelisters og utenforstående side. På grunn av tilstrømningen ble den holdt åpen 2 dager lenger enn fra først av beregnet.

Det var selvfølgelig først og fremst Norges-avdelingen som tiltrakk seg den største oppmerksomhet. Her var blant annet utstilt Norge komplett på brev, fra de første pre-filatelistiske brev til 20 mm-utgaven. (Det senere var av plasshensyn ikke tatt med.)

Av andre severdigheter kan nevnes Sveriges og Polens første merker på brev, likeså 2 brev fra André's polarekspedisjon funnet på Kvitøya. Et hittil ukjent Ibsen-brev fra 1844, uten stempel, tiltrakk seg selvfølgelig de lokale Ibsen-granskeres største oppmerksomhet. Av det øvrige utstilte kan nevnes: En komplett Sverige-samling (unntatt 80 øre svart, AFA nr. 103), belgiske veldedighetsmerker, Englands merker fram til 1900, U.S.A., Canada, Ungarn, Finnland, engelske kolonier (kroningsmerker), samt en meget interessant og morsomt oppsatt temasamling av sveitsiske Pro juventute-merker og tyske Winterhilfe-merker.

Utstillingen var i det hele en god propaganda for frimerkesamling som hobby og for Skiens-klubben, og flere nye medlemmer tegnet seg i utstillingsuken.

Klubben din er hva du gjør den til!

Filatelistfruenes sang

ved Skiens Filatelistklubbs jubileumsfest

22. januar 1949.

Mel.: Ned' på Youngstorvets basar —.

Hei på deg, min støvgrå venn!
Du med lupe, du med penn,
du med platefeil og takker på din hjerne!
Vi vil si deg en passant
«det er Selma denne gang»,
det er *kvinnene* som dog er livets kjerne!

Tenk, en slik filatelist
han er nesten bigamist,
for han elsker både merkene — og henne!
Men i festens lyse stund
krever vi, med gyldig grunn,
det er *oss* for hvem ditt hjerte nu skal brenne!

Om du mener at der kan
sammenlignes lite grand,
så betakker vi oss for å få no' «stempel»!
Men en liten *variant*
kan vi gå med på iblant,
som «jo gamlere, jo bedre» for eksempel!

Bare bytt, min egen venn!
Alltid kommer du igjen
til det edleste klenodium du eier!
Når du har din månedslov
og du går på merkerov,
har vi full og hel kontroll på dine veier!

Denne klubba dere får
skal i alle fremtidsår
virke trofast til filateliens fremme!
Tenk med store, barske ord
å slå klubba hardt i bord!
Gjør det *ute*, for du tør det ikke hjemme!

Oslo Filatelistklubb

holder sin årlige *generalforsamling* mandag 7. mars kl. 19.30 i Oslo Handelsstands lokaler, i forbindelse med kort ordinært møte. Dagsorden er i rett tid sendt ut til alle medlemmer. Bare medlemmer som har betalt kontingent for 1949 har adgang til generalforsamlingen.

JUNIORSAMLEREN

Redigert av Arvid Gahr.

Junior-spaltene i N.F.T. redigeres av Arvid Gahr, Anne Maries veg 20, Blindern, Oslo, som gjerne mottar manuskripter, meddelelser og junior-stoff av enhver art. Manuskripter returneres ikke uten at returporto vedlegges. Returporto må også vedlegges alle forespørsler som ikke skal inn i Tidsskriftet. Alt vedrørende abonnement og annonser sendes til Tidsskriftets forretningsfører, kjøpmann F. C. Svendsen jr., Sportsdepotet, Bergen.

.....

Vi besøker

BELGISK KONGO

Finn fram kartet og du vil se at Belgisk Kongo ligger i Mellom-Afrika, hele 75 ganger større enn selve Belgia, det vil si 2 356 000 km². Befolkningen er på ca. 11 millioner, det er 3 millioner flere enn i moderlandet. Av disse er ca. 18 000 europeere. De fleste innfødte tilhører bantu-negrene, men i de øde nordøstlige trakter fins det en del dvergfolk (pygmeer). De innfødte dyrker fremdeles fetisj-skikken, det vil si de tror det er magiske evner i forskjellige ting. Men den katolske og protestantiske misjonsvirksomhet er stor.

Hovedstaden heter i dag Leopoldville og har 42 000 innbyggere. Men hvor finner du den? Som du ser på kartet, grenser landet litt til havet. Her renner selve Kongo ut, den elva som den store engelske oppdagelsesreisende Stanley oppdaget. Følger du den innover i landet, vil du se at den bøyer nordover og følger grensa til Fransk Ekvatorial-Afrika. Ved denne grensa ligger byen, rett overfor Brazzaville, hovedstaden der. I Leopoldville fins det bl. a. en stor radiostasjon som høres godt her i Norge. Det er litt underlig å tenke på at mens vi sitter her i kjølig klima, holder menneskene der nede på å tale til oss under en fryktelig hete.

Men la oss se litt på Kongos historie, før vi atter tar geografien fatt. Stanley's oppdagelse ga støtet til opprettelsen av staten Kongo, med Belgia som største eier. En slags internasjonal regjering tok sete der nede, men den brukte temmelig harde metoder mot de innfødte gummipantasjearbeiderne, noe særlig England kritiserte. Resultatet ble at Kongo i 1908 ble ren belgisk koloni.

Landet har vært rikt på produkter, men det har dessverre vært drevet rovdrift der

før Belgia fikk hånd om Kongo. Særlig gikk dette ut over gummien og elfenbeinet. Men etter 1908 har landet tatt seg raskt opp, både økonomisk og kulturelt. Kopper, gull, radium og uran utvinnes i store mengder. Belgisk Kongo er en betydelig leverandør av plantefett, bomull, kaffe og sukker.

Naturen er varierende. Vi finner tropisk urskog hvor mennesker nærmest ikke kan bo. Randtraktene er bedre. Her drives meget jordbruk, og det er mange mineraler. Den høyeste toppen når helt opp i 5125 m. I sør-øst finner vi den store, kjente Tanganjika-sjøen, nærmere 60 mil lang. Belgia har bygd ut et flott landevogsnett og anlagt store europeiske hoteller, beregnet på turistene.

Men vi glemmer rent frimerkene. Vil du samle pene merker, merker som forteller deg noe om andre folks skikker, så bør du samle Belgisk Kongo. Det har vært utgitt en god del frimerker med motiver fra landet selv. Du vil se elefanter, antiloper, krokodiller, løver, du vil se innfødte skikkelser, jernbaner, innfødte i arbeid osv. Et av de merkene som prydet det brevet jeg fikk, viser en lang karavane med negrer som bærer varer for den hvite herre. Frimerkene er heller ikke svært dyre.

Du som kan engelsk, bør bli venner med Belgisk Kongo gjennom radiostasjonen i Leopoldville, som kommer flott inn her nord. Frekvensen er 30,7 m — 9767 kc/s, og den engelske sendinga går hver aften kl. 20.30—21.30 med følgende program: Nyheter, brevkassa «Amongst Friends», musikk, glimt fra Belgia og Kongo samt nyheter. Annenhver fredag er brevkassa på svensk, og skriver du dit ned på norsk, får du svar her. Adressen er «Goodwill Station», Leopoldville, Belgisk Kongo.

Du undrer deg vel hvorfor den heter «Goodwill Station», vi oversetter jo det med «godvilje-stasjonen», men det har sin grunn. Folkene foran mikrofonen der nede går nemlig inn for å spre glede og vennskap landene imellom, og det tror jeg de klarer. Brevene derfra er iallfall tallrike. Når du skriver, putt da noen norske merker med, så får du en rekke derfra i bytte.

Jeg har her bare gitt korte glimt fra landet i «Det mørke fastland». Skulle jeg ha gått i detaljer, kunne jeg ha fylt både dette bladet og flere med, men det er ikke

meningen. Meningen er at du skal bli interessert i de land vi omtaler og gå inn for å lære mer. Gjør du det, da samler du slik du *skal* samle. Og det gjør du selvfølgelig?

Hvilket land vil du ha beskrevet? Sverige, Tyskland, England, Egypt, U.S.A. osv. Vi har nok å velge mellom, men jeg ville gjerne vite hva akkurat *du* ønsker å høre om. Send et brev og nevnt dette, samtidig som du tar med andre spørsmål du vil ha svar på. Og skulle *du* selv ha skrevet en artikkel, er den ikke mindre velkommen. Det vi gjerne skulle få her, er flere sider med stoff for juniorer — av juniorer.

Arvid Gahr.

KONKURRANSE

i O.F.K.'s Junioravdeling.

Den i forrige nummer omtalte konkurranse i Oslo Filatelistklubb's Junioravdeling er nå avsluttet. Oppgaven besto i å sette opp 12 bestemte frimerker på den penest mulige måten.

Deltakelsen var ganske stor, når vi tar medlemstallet i betraktning, idet 9 sendte inn løsninger, de fleste fra yngste klasse. Det gledeligste var at et par av de yngste, som aldri før har tatt del i slike konkurranser eller fått særlig rettledning, viste meget gode anlegg, og med kyndig instruksjon vil de kunne drive det langt. Særlig 14-åringen Sven Strand var loven, men også formannen, Jan Langfeldt, leverte pene ting.

I eldste klasse sto førstepremien mellom de to «gamle» medlemmene Paul Jensen og Sverre Thuve.

Premieutdelingen fant sted 24. januar, og tillitsmannen, W. Ulleberg, gikk kritisk igjennom alle samlingene, og de lærvillige deltakere suget til seg. Premiene, som besto av frimerker, gikk til følgende:

Klasse over 16 år: 1. *Sverre Thuve*. 2. *Paul H. Jensen*.

Klasse under 16 år: 1. *Svein Strand*. 2. *Jan Gabriel Langfeldt*. 3. *Heinz Georg Windingstad*.

Sluttfasitt: Interessen blant medlemmene er stor og resultatet lovende. Vi får derfor håpe at det vil fortsette i samme sporet som hittil, slik at Ulleberg vil klare å få standarden opp på det nivå den hadde.

Litt om

OPPSETTING OG TEKSTING

Av Sverre Thuve.

II.

Vi skal denne gang gå i gang med selve oppsetningen. Før en tegner opp på selve albumbladene, må en planlegge det hele lenge og vel, for å bli helt klar over hva en skal ha på hvert enkelt ark. En må ha en katalog å gå ut fra. Når en er kommet så langt at en skal sette opp et område, har en oftest samlet en stund og herunder nyttet én katalog. Men det kan være bra å sammenlikne flere og gjerne også se gjennom spesialartikler om vedkommende område, slik at en virkelig har kjennskap til det en skal sette opp. For de norske merkers vedkommende skulle det hele være greit, en har jo Norgeskatalogen. Men det kan bli problemer med det også; hva skal en ta med i samlingen, alle plater, typer, platefeil osv.? For de fleste er det vel det greieste å ta med bare hovednumrene, for så eventuelt senere å utvide samlingen. Dette blir selvsagt annerledes med spesial- og temasamlinger, men også når det gjelder slike, må en tidlig bli klar over hva en skal ta med. Det kan her innskytes at det ikke er nødvendig å ta merkene (seriene) absolutt i nummerorden, for det er ofte en kan få det meget penere ved å bytte litt om. Når en så endelig er blitt klar over hva som skal med, er fordelingen på de enkelte blad det neste spørsmål som melder seg. Og det er ikke så ganske enkelt. Noen bestemt norm er vanskelig å gi, det blir meget en smaksak, men en har noen hovedretningslinjer. Hvert albumblad skal være harmonisk oppbygd og vel avbalansert. En må kjenne det optiske sentret. Det er det punktet på bladet hvor øyet naturligst finner balanse. Det er ikke det matematiske midtpunktet, men noe over dette. «Tyngden» av merkene bør ligge omkring det optiske sentret. På et blad hvor en for eksempel skal sette opp 14 merker av vanlig format, kan en da fordele disse på 4 vannrette rekker med 3 — 5 — 4 — 2. Andre antall på tilsvarende måte.

En annen viktig ting er at det må være symmetri om bladets loddrette midtlinje (dvs. merkefeltets, ikke hele arket med margen).

Utenom disse to hovedting er det van-

skelig å gi noen nærmere retningslinjer, og en skal også være klar over at en ikke behøver å følge teorien om det optiske sentret slavisk, — en kan godt gjøre avvik og likevel få et meget godt resultat.

Antall merker på hver side varierer selvfølgelig meget, bl. a. med tekstens størrelse, hvordan de enkelte serier passer sammen og først og fremst med merkenes størrelse, så noen faste tall kan en ikke gi. Men av merker i vanlig format (posthorn og løve) blir det gjerne 10—15 fordelt på 4 rekker. En kan godt få plass til 5 rekker, og antallet stiger da til høyst 18—19. I den bredeste rekken (omkring det optiske sentret) bør en ikke ha flere enn 5 merker av vanlig format. Tar en flere, blir det etter min mening for trangt.

Hvis en setter opp en samling med tanke på deltakelse i utstilling, bør en begynne like høyt på hvert blad. Det kan da bli nokså varierende luftrom nederst på bladene, men det kan en ikke alltid unngå. Jeg personlig har aldri fulgt dette, og for de fleste som bare lager et album for «å ha noe i bla i», syns jeg det er å foretrekke å ha like stor avstand fra bladets øvre ramme til første tekstlinje som fra nederste merkefelts nedre side til bladets nedre ramme. Det virker vel så pent i et album hvor en bare ser ett blad om gangen, mens det derimot kan være noe i at det tar seg bra ut at øverste tekstlinje begynner like høyt når bladene ligger ved siden av hverandre, som de jo gjør på en utstilling.

(For prøver på forskjellig oppsetning vises til N.F.T. nr. 7/8, 1945.)

VÅRT TIDSSKRIFT

Gjelder det noe redaksjonelt eller innsendelse av stoff, husk da at De sender det til redaktøren, adresse *Ekebergvn. 23, Oslo 50*, men

gjelder det abonnement og annonsetegning, så skal det sendes til forretningsføreren, *F. C. Svendsen jr., Sportsdepotet, Bergen*.

Svarporto bes alltid vedlagt ved forespørsler!

Endringer i LUFTPOSTPORTOEN

Idet vi viser til tabellen over tilleggene i flypostporto i N.F.T. nr. 11, 1948, side 263, meddeler vi at følgende endringer inntrådte pr. 1. januar 1949:

AFRIKA: Til *Egypt, Kapverdeøyene* (Cabo Verde), *Libya* (Kyrenaika og Tripolis), *Madeira* [nytt] er tillegget satt ned fra 40 til 15 øre pr. 5 g.

For samtlige land under den store gruppen C (i linje 5 ovenfra i selve tabellen sto feilaktig C; det var trykkfeil for B) er tillegget satt ned fra 70 til 50 øre pr. 5 g.

ASIA: Til samtlige land nevnt ved A i vår tabell er tillegget satt ned fra 40 til 15 øre pr. 5 g.

Til følgende land under B er tillegget satt ned fra 50 til 40 øre pr. 5 g: *Aden, Den Persiske Gulf* (Bahrein, Dubai, Kuwait, Muscat, Sharjah), *Irak, Iran, Jemen, Sauditisk Arabia*.

Til disse land under gruppe C der er tillegget senket fra 115 til 70 øre pr. 5 g: *Filippinene, Hong Kong, Indonesia* (siden 20/9 1948 det offisielle navn på tidligere Nederlandsk India, omfattende Celebes, Java, Molukkene, Nederlandsk Borneo, Nederlandsk Timor, Sumatra), *Japan, Macao, Malaya* (Straits Settlements og Malay-statene), *Nord-Borneo* (med Brunei og Sarawak), *Portugisisk Timor*.

En eneste høyning har funnet sted, nemlig for tillegget til *Fransk Indo-China*, som nå er 70 øre mot før 50 øre pr. 5 g.

En del nye steder i *Palestina* (Transjordan) tar nå imot brev- og luftpost. Tillegget for flypost dit er 40 øre pr. 5 g, opplyser Postverket.

Også i portoen for luftpostpakker er det pr. 1. februar 1949 inntrådt en del endringer.

NORSKE POSTSTEDER

Nye poståpnerier: fra 1. januar 1949: *Asphaugen* istf. brevhuset Asp, Egge herred, Nord-Trøndelag. — *Klemetsrud*, Oslo, gjenåpnet pr. 1. desember 1948.

Nye brevhus: *Bruket skole*, Ringsaker, Hedmark. — *Bæverfjord*, Åsskard herred, Møre og Romsdal. — *Halsbukta*, Bærum, Akershus. — *Hyttfossen*, Klæbu, Sør-Trøndelag. — *Kaldvell*, V. Moland herred, Aust-Agder. — *Sandvatn Stasjon*, Kvinesdal, Vest-Agder. — *Settemsdal*, Åsskard, Møre og Romsdal. — *Sørgulen*, Bremanger herred, Sogn og Fjordane. — *Agrenda*, Kornstad herred, Møre og Romsdal. — *Åsgård*, Åsskard, Møre og Romsdal.

Navneendring: Fra 1. januar 1949 heter Trongfoss poståpneri *Flåtådal*.

Nedleggelse: Syltefjord poståpneri nedlagt fra 1. nov. Renndalsvik, midlertidig fra 15. nov. 1948. Brevhus: *Atnesjø*, Drivdal, Eike i Lund, Elve, Leireggja, Liland i Lund, Nerskaudal, Nordre Lil.

NORGESKATALOGEN 1949

Anmeldt av Eugen Hanssen, Tønsberg.

Å anmelde faglitteratur forutsetter vel egentlig at man har like god eller helst bedre kjennskap til stoffet enn utgiverne. La meg derfor straks innrømme at Norge ikke hører til mitt sterkeste samlerområde, og når den noe forsinkede nye utgave av Norges-katalogen nå foreligger, skal jeg derfor avholde meg fra å gå i detaljer.

Tidligere anmeldere har behandlet de foregående utgaver av katalogen så inngående at det for en legmann ikke er stort å tilføye, særlig ikke når man ser at katalogkomiteen i det store hele har fulgt de fra før opptrukne hovedlinjer. Det gjelder bl. a. nummereringen, som av praktiske grunner er bibeholdt.

Katalogutvalget peker selv i forordet på noen av de forandringer som er foretatt og nevner likeledes en del av de mangler som man er oppmerksom på, men som det ville falle for kostbart å rette.

Forandringene går stort sett ut på at en del av de tvilsomme fargenyanser denne gang er sløyfet, og videre at alle varianter av hovednummer er ført opp i petit skrift. Etter min mening betyr det avgjort en fordel. Den ordinære Norgesamler har derved lettere for å finne ut av materiellet. For de utpregete spesialister derimot vil selv en utvidet katalog være for snau, og disse samleres behov vil vel først kunne dekkes når den under arbeid værende håndbok engang foreligger.

De som har ventet på katalogen i håp om økonomisk vinning, vil sikkert bli atskillig skuffet. Forandringene er hverken mange eller store, og vi finner både opp- og nedgang i noteringene. Enkelte av skillingmerkene viser en naturlig oppgang, bl. a. nr. 1. «Dobbeltfot» er kommet opp i kr. 400.00 og «Cracked plate» i kr. 300.00, — men selv om sistnevnte internasjonalt ikke er så godt kjent, burde differansen i en innenlandsk katalog ikke være så stor.

Nr. 17 har gjort et hopp fra kr. 45.00 til kr. 60.00, men så er jo det også et merke man ikke ser til daglig.

Av senere års utgaver viser V-merkene noen oppgang, like ens «Legion» og «Universitetet», men jeg tror det har sine vansker å få kjøpt disse merker brukt til

resp. kr. 12.00 og kr. 10.50. Noteringen for den overtrykte London-serien ligger vel også noe i underkant av dagens markedspris. Enkelte av luftpost-avstemplingene viser nedgang, men det skyldes kanskje at prisene på den slags tidligere var — skal vi si kommet nokså høyt til vær.

I forbindelse med spesial-avstempling — jeg tenker da også på førstedagsbrev — kunne jeg være tilbøyelig til å antyde at vi også fikk med Roald Amundsens avstempling «Polhavet», som burde være vel så aktuelt som førstedags-stempler. Jeg nevner dette fordi jeg i et par engelske auksjonskataloger i det siste har sett disse polkortene beskrevet som kuriositeter, med verdiansettelser som får en norsk samler til å steile. Sluttelig vil jeg — som en av de få innvendinger — nevne at man i senere utgaver må sløyfe den ene klipsjen av Wessel-merkene. At man avbilder både 15 og 20 øre, som begge er like, er selvfølgelig ikke konsekvent. — Og hvorfor ikke notere pris for 20 øre V med haledusk, når man tar med rene spesialiteter som omvendt V av samme merke?

Norges-katalogen 1949 er i likhet med sine forgjengere trykt på godt papir og har også den fordel framfor mange utenlandske kolleger at den virkelig er helt å jour.

Sett med en generalsamlers øyne tror jeg katalogen blir meget godt mottatt og at den fullt ut dekker det behov som stilles til en fullstendig oversikt over Norges frimerker, uten å ha gått for sterkt inn på spesialiseringen.

At opplaget er redusert til 4000 eksemplarer er vel gjort av forsiktighetshensyn, hvilket tyder på en viss pessimisme. Jeg tror det kan bli snaut nok, særlig i betraktning av at utgiverne har klart å holde samme pris som for 1947-utgaven.

Filatelien vesen er internasjonalt.

*Skaff deg venner i utlandet,
og hold på dem!*

BOKER og Tidsskrifter

Editors of philatelic works are requested to kindly send review copies to the following address:

Livres pour compte rendu, journaux etc. doivent être adressés à:

Die Herren Verleger von philatelistischen Arbeiten werden ersucht, Rezensionsexemplare davon an die untenstehende Adresse gef. zu senden:

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT
Rkebergvn. 23, Oslo 50.

Postzegels schrijven Geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog. Av G. J. Peelen. — Utgitt av forlaget Daamen, N. V., den Haag. 160 sider, ca. 700 illustrasjoner. Format 16 x 24 cm. Pris innb. gulden 7.50.

Jeg skulle anta at dette er en av de best lagete filatelistiske bøker som er kommet ut siden freden brøt løs. Den i Holland og Belgia, men også i andre land vel kjente filatelist G. J. Peelen har her virkelig gitt et utmerket bidrag til frimerkesamling som riktignok ikke hører inn under det som vanligvis blir oppfattet som forskning, men som ikke desto mindre røper et godt og prisverdig forskingsarbeid, — for å kunne fortelle den siste verdenskrigens forspill, dens hissige og begivenhetsrike forløp og tautrekkingen mellom propagandamaskineriene, og endelig vise de gledesutgytelser man opplevde da dette aller mest vanvittige skuespill endelig var over.

Forfatteren sier i sitt forord bl. a. at det nok har vært hans hensikt å skrive for frimerkesamlerne; men han tilsikter mer å nå alle de mennesker som ser litt overbærende på filateli — som en «harmløs» hobby for gutter og eldre herrer. — Jo, harmløs er den, i og med at dens formål er fredelig og sunn, allsidig opplæring for ung og gammel. Men forfatteren viser gjennom hele boken hvordan frimerkene fra de fleste land er kanskje det aller beste barometer for landenes indre politikk, for begivenhetene som opptar

folkene og regjeringene, og samtidig gjenspeiler deres mentalitet. Herr Peelen viser hvordan de to diktatorer Hitler og Mussolini også gjennom frimerkene gradvis opparbeidet krigslysten og misunnelser hos sine folk, ikke bare gjennom det militære, men kanskje særlig også gjennom partiene. Og da det først brøt løs, fikk propaganda-apparatet fritt utfolde seg, hva enten det gjaldt å styrke fronten innover eller oppilne soldatene ute. Frimerkene ble et klart og verdifullt ledd i hele strategien, dog ikke bare for de nevnte diktatorer; også de andre land, på begge sider, gikk frivillig eller tvunget inn i denne fantastiske og gigantiske agitasjons-styrkeprøve, hvor de dyktigste kunstnere med eller mot sin vilje — iallfall på fastlandet — måtte prestere sitt ypperste, mer eller mindre hjulpet av smarte og kyniske agitatorer. Alle slagord, enhver våpenart, militær og sivil, land, byer og hjem, skryt, overdrivelser og løgn dannet de beste motivene. Det så ut som frimerkene skulle brukes til alt, til angrep og til forsvar, de slo på alle strenger, hos aggresjonen først de brutale, hensynsløse, så de overmodige, lokkende, så de kyniske, for endelig å dabbe av eller opphøre brått, når deres skjebnetime endelig slo. Men innen det kom så langt, hadde mange lands rettmessige regjeringer og statsoverhoder måttet flykte; men kampen ble jo fortsatt fra andre, tryggere land, — man fikk utlandsfrimerkene, som forsikret at man ikke ga opp før seiren var vunnet. Og det var jo en lykkelig utgang at ikke de mest pågående og utvilsomt dyktigste frimerkeagitatorene, Tyskland og Italia, vant.

I den vrimmel av ypperlige frimerkegjengivelser som presenteres — boken er pent trykt på utmerket kunsttrykkpapir — merker en seg at denne høyinteressante form for motivsamling vesentlig omfatter billigere merker, — og naturlig nok en del som senere ikke er blitt anerkjent av vedk. lands rettmessige postverk, f. eks. agitasjonsmerker for de forskjellige «legioner».

Når undertegnede gjerne opplyser at denne boken — etter hva forleggeren personlig har fortalt meg — i Holland selges vel så meget til ikke-filatelisten som til samlere, så skulle det si litt om hvor interessant den er. Boken er under utgivelse på engelsk og er visstnok solgt til Sve-

rige for utgivelse der. Det hadde vært ønskelig om den kunne utkomme på *norsk* også. For dette er verdenshistorie av stort format fortalt på små, vakre, tragiske papirlapper. — Den som så noenlunde kan makte språket, — det har kostet meg atskillig besvær, — vil faktisk her ha en verdifull og interessant bok.

H. D.-H.

Catalogue général des timbres sportifs. Troisième édition. 1949. Utgitt av Timbres et Sports, Paris. 160 sider. Format 13.5 x 21 cm. Pris francs 150.—.

At motivsamling griper om seg — som begrensningens og isolasjonens løsning — synes klart av denne «spesialkatalog». Det er et morsomt tiltak, hvis suksess man dog her er litt i tvil om, idet sportsmotivene enkelte ganger synes å komme litt i bakgrunnen hva de katalogiserte merker angår; således hører vel neppe desiderte flypostmerker og flygningens minnesmerker med til det en vanligvis forstår ved sports-frimerker. Lindberghminnesmerket, 10 c., fra U.S.A., de finske tuberkulose- og barnehjelpsmerker, minnesmerker for Benz og Daimler, Tyskland, og liknende mener jeg ligger også utenfor rammen. — Men hvis en oppfatter en slik katalog som en guide, så kan en kanskje si det er bedre at rammen er litt for vid enn en tanke for snau. Det sis ikke noe om hvor mange merker katalogen omfatter, men her er tatt med både enkeltmerker og spesialblokker. — Frimerkene er også priset, — men prisene virker noe ujevne, jeg nevner en passant at vårt som sports-frimerke tvilsomme 40 øre av London-utgaven med overstempling og nummerering er satt opp med 10 000 — *ti tusen* — francs, å 1½ øre blir det *150 kroner* (!), mens den ettertraktete F.I.S.-serien fra Østerrike 1933 — 4 merker — ikke kommer opp i mer enn 9 000 francs; dette er ikke det eneste man stusser over når det gjelder prisene. Men stort sett er det en oversiktlig og grei katalog, som med de til dels fyldige opplysninger om utgavene nok skal stimulere interessen for motivsamling. Derfor ønskes utgiverne lykke til.

H. D.-H.

*Ærlighet varer lengst, —
også i filatelien!*

Suomi Erikoisuuttelo 1949. (Spesialkatalog over Finnland 1949.) Utgitt av Suomen Postimerkkilehti, Helsinki. — Redigert av J. R. Parmi. — 144 + 24 sider. Format 12½ x 17½ cm. Tallrike illustrasjoner. Pris finske mark 250.—.

Dette er allerede 5. utgave av denne meget omfattende, detaljerte og gode katalog, som omfatter også Karjala (Karelen), Aunus og Inkeri (Ingermanland). Den priser brukt, ubrukt, for de eldste merke- ne også forskjellige slags avstemplinger, alle kjente varianter både i farge, papir, og overhodet alt av betydning for en finsk spesialsamler. Katalogen, som burde kunne gjøres typografisk klarere og mer oversiktlig, er dessverre salgsbegrenset i utlandet på grunn av det finske språket. Den avsluttes riktignok med en grei liten ordbok, finsk—svensk—tysk—engelsk, som hjelper stort; men undertegnede tror bestemt at det ville bli en suksess om katalogen ble utgitt på f. eks. svensk eller *engelsk*. Derved hadde utledningene samtlige Nordens spesialkataloger på ett verdensspråk.

H. D.-H.

«*Facit*» 1949. Specialkatalog över de nordiska ländernas frimärken. Utgitt av Frimärkshuset, Aktiebolag, Stockholm. 256 sider. Format 13 x 18½ cm. Tallrike avbildninger. Pris sv. kr. 4:—.

Dette er jo nå en vel kjent og skattet Norden-katalog, som holder sin stilling, både på grunn av oversiktlig, åpen ordning og tilforlatelige priser. Det er selvsagt ikke så å forstå at en slik Norden-katalog skal behandle hvert land helt uttømmende, — tilstrekkelig for en spesialsamler som også ønsker alle opplysninger; — men Sverige ser ut til å være helt fullstendig behandlet, naturlig nok. — Alt i alt en meget anbefalelsesverdig Norden-katalog, vakkert trykt og med gode klisjeer.

H. D.-H.

Stamp Collector's Annual, 1949. Utgitt av Harris Publications Ltd., London. Redigert av Tom Morgan. 132 sider. Format 14 x 21 cm. Illustrert. Pris 2/6.

En årlig tilbakevendende publikasjon, en slags håndbok, med flere interessante artikler om frimerker og postgang (her bl. a. en lang utredning om den svensk-amerikanske skipsposttjeneste), men ellers en fortegnelse over kataloger og lit-

teratur i året som gikk, lister over bytteklubber og filatelistforeninger i inn- og utland, en fortegnelse over Who's who in Philately (bare British Isles), — og ellers annonser, annonser. En pussig blanding av godt og ondt som en ikke kan la være å lese og blade i.

H. D.-H.

Stanley Gibbon's Postage Stamp Catalogue 1949. Part 1. British Empire. Section A. Period 1840—1936. Utgitt av Stanley Gibbons Ltd. 502 sider. Format som hovedkatalogen. Tallrike avbildninger. Pris ib. 12/6.

At denne del av hovedkatalogen utgis separat tar iallfall undertegnede som et tydelig bevis på den enorme interesse som British Empire omfattes med hos flertallet av britiske samlere, noe man også får en bestemt idé om ved å studere annonsene i de fleste engelske filatelistiske tidsskrifter. Utgiverne selv hevder at de sparer papir ved å utgi katalogen i deler; jeg trodde det var omvendt. — Prisene på de fleste eldre kolonimerker stiger nå merkbart. — Utgiverne har tidligere gitt ut en egen del som de har kalt George VI-del, som omfatter de samme land som ovennevnte del, og merkene fra 1937 til 1948.

H. D.-H.

Briefmarken-Katalog Zumstein. 1949. Europa. 32. utgave. Utgitt av Zumstein & Cie., Berne. 1058 sider. Format 12.2 x 20 cm. Tallrike avbildninger. Pris ib. sveits. francs 11.25, med fingerregister 12.75.

Dette er jo kanskje den i Norden best kjente utenlandske hovedkatalog, som — tross at den bare omfatter alle europeiske land — er uhyre benyttet og meget populær. — Når forlaget selv i vaskeseddelen sier at katalogen er kjent for sine veloverveide priser og graderinger, så er dette helt riktig. En må dessuten beundre hvor bra oversikt og orden en har i denne ypperlige katalog, tross at f. eks. avbildningene er knøttsmå og de fleste omgjort i strekmanér. Trykket er uklanderlig og papiret endog bedre enn i engelske kataloger. — Jeg tror det er få samlere som ser andre land i Europa enn Norge som vil unnvære Zumstein-katalogen; den har den fordel at den også lett kan holdes à jour ved tilleggslistene som kommer i «Berner Briefmarken-Zeitung».

H. D.-H.

Tidsskriftsrevy.

«Frimærkesamleren», vår gode danske forbindelse, har jevnlig hatt flere gode ting, og vi beklager bare å ikke kunne ha plass til å referere in extenso flere ting. I nr. 9, 1948 står bl. a. en tankevekkende artikkel av kaptein I. G. Rung om fargebedømmelse, foruten at skipsreder Abr. Odfjells artikkel om Spania fortsetter. — I nr. 10 innledes med en interessant artikkel om stempler og provisoriske frimerker fra Færøyaner, av vår kjente R. King-Farlow, ingeniør Fr. Kühl skriver om noen nye frimerkeland, Odfjells Spania-artikkel fortsettes. Hvis det hadde vært mulig ville vi også ha gjengitt teksten i en festlig (Ingvar-)annonse for Skandia-katalogen. — Nr. 11 inneholder bl. a. referat fra H:forsutstillingen, fortsettelse av den under nr. 10 nevnte artikkel av R. King-Farlow, av Odfjells Spania-artikkel, et lite innlegg fra Ingvar om en ganske liten uregelmessighet på N i KRONE på Norge nr. 330, et velgjørende lærerikt lite kåserireferat av Folmer Knudsen, Frimærkene forteller, den vanlige gode nyhetstjeneste, bok- og kataloganmeldelser, og en spøkefull tegning av Ingvar, som pleier å live opp med sine påfunn. Nr. 12 har innledningsvis en artikkel om *julemerker*, som er et stort samlebebet i Danmark, fortsettelse av Odfjells Spania-artikkel og ellers en hel del smånytt og annonser. — Frimærkesamleren er en meget sjarmerende, presis underholdning.

«Philately», organ for British Philatelic Association Ltd., inneholder i sitt jan.-febr.-nummer bl. a. en advarsel mot forfalskning (se notis Storbritannia-samlere i nr. 1, 1949 av vårt tidsskrift) og en artikkel om de eldste jødiske mynter (i forb. med Israels første frim.utgaver). — Et godt og pent trykt tidsskrift.

Svensk Filatelistisk Tidskrift nr. 1, 1949, inneholder særlig meget godt, både artikler og meddelelser: Les Filateli och knappologi, og Affären Nordan.

«Equator», et ypperlig tidsskrift utgitt av Philatelie Equator, Hamburg 36, inneholder i sitt første prøvehefte et vell av lærerike, vederheftige opplysninger og artikler, med tema fra alle verdens hjørner, bl. a. en artikkel om Norske Dichter, av Albert Eggebrecht, og 300 Jahre norwegisches Postwesen, av — *kpf*, og endelig anbefales Die schönsten Marken des Jahres 1947. Hundrevis av gode illustrasjoner. Dyptrykk.

«Het Postzegel» nr. 6, 1948 (nov.-des.) har blant annet godt stoff en slik anerkjennende og rent ut skamrosende omtale av Norgeskatalogens engelsk-utgave at det er en fornøyelse å reise seg på faddernes vegne og bukke dypt.

«The Stamp Magazine» (engelsk), et av de beste nyhets-organer som eksisterer, men typografisk sett fryktelig engelsk: bitte liten skrift, kompress sats. Januar-nr. inneholder 3—4 ypperlige artikler, om Philately and Politics, Introducing Philately (artikkel nr. 13 i rekken av en meget god serie), The Rarest War Stamp.

Møtereferater fra FORBUNDSKLUBBENE

D'herrer Sekretærer bes sørge for å sende inn referatutdrag *omgående*. Referatutdragene må være *kortfattede*, og skal være redaksjonen i hende senest 5. i hver mnd. Sterkt forsinkede referater kan ikke påregnes inntatt.

BERGENS FILATELIST-KLUB

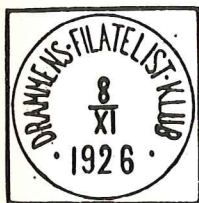

holdt sitt møte nr. 349 — julemøte — i Grand Café's selskapslokaler 7. desember 1948, under ledelse av formannen, Otto Maalstad. 38 medlemmer var tilstede + 30 innbudte damer — idet julemøtet i år for første gang ble arrangert med damer.

Etter et kort møte overga formannen ledelsen til festkomiteens formann, F. C. Svendsen jr., som ønsket velkommen, — lot oss ane at aftenen ville by på atskillige overraskelser, til dels med skarpe «tagger», presenterte sine medarbeidere i festkomiteen, Moldenhauer jr., Lösche-Gundersen og Blytt, og introduserte så aftenens oppsang. Etter en liten «jakt» etter sine respektive borddamer, som man trakk etter arrangerte frimerkebordkort, gikk man inn i spisesalen, hvor man også måtte foreta en liten rundtur gjennom mange land før man fant sine plasser ved bordet. F. C. Svendsen jr., som også var aftenens toastmaster, ønsket velkommen til bords, og etter en velkomstsang ble det servert pølser med potetstappe og surkål samt øl og dram. Talene ble innledet av Schou, som talte for Dronning Filatelia og damene. Walter-Johannessen talte for klubben, og Maalstad takket og svarte med en tale til Norsk Filatelistforbund. Wiborg talte for stifterne, og fru Svendsen talte for mannen — frimerkesamleren. Schou mintes dem som ikke hadde anledning til å være til stede. Askeland kåserte humoristisk over små filatelistiske problemer i hjemmet. Til slutt takket dr. Kahrs for maten.

Ved kaffen og likøren ble enda en del telegrammer lest opp, og man fikk så en filatelistisk gjettekonkurranse med premieutdeling. Stemningen var hele tiden den aller beste og steg ytterligere noen grader da det ble spilt opp til dans. Aftenens clou var den humoristiske, festfilatelistiske ordenspromosjon i «Den Gyldne Rulle». Følgende ble utnevnt til æresmedlemmer denne gang: F. G. Amundsen, Moldenhauer sen., Strand, Maalstad og Walter-Johannessen. Erik Wiborg.

DRAMMENS FILATELIST-KLUB

holdt sitt møte nr. 217 13. desember 1948 kl. 19 i Central Hotel, under ledelse av formannen, ingeniør Sverdrup.

Formannen ønsket de fram-møtte velkommen, spesielt de to juniormedlemmer, Mogens Haaland, formann i junioravdelingen, og Egil Blandhol.

Referat av møte nr. 216 ble lest opp og vedtatt. — Referertes utmeldelse fra kontorsjef Svern Aass. — Referertes innmeldelse av ingeniør Ahlert Horn.

Referertes regler for bruk av kvartslampen. Utlån for hvert medlem er satt til én uke à kr. 0.50 pr. dag. En kort diskusjon oppsto om dette, idet Svend Torgersen fant prisen for høy. Diskusjonen forårsaket ingen forandring i de foretatte disposisjoner.

R. Breda Sørensen holdt et kort foredrag om årets kataloger. Etter å ha nevnt første del av Scott, og at Stanley Gibbon ennå ikke var kommet ham i hende, samt at Senf og Michel ikke var kommet etter krigen, iallfall ikke i sin gamle form, omtalte han Nordens Frimærker (Nordens katalogen), Skandia, utgitt av Politiken, Rylunds Frimærkekatalog og AFA. Av særskilt interesse var hans omtale av Nordan-katalogen, som han karakteriserte som men god katalog, og han beklaget de omstendigheter ved utgivelsen som har foranlediget dens beslagleggelse.

Juniormedlemmet Egil Blendhol, 15½ år, holdt foredrag om Gordon-Bennett, død 1918, utgiver av «New York Herald», som i sin tid bekostet Stanleys ferd for å finne Livingstone, og de Longs Jeanette-ekspedisjon, og som i 1906 opprettet en pris for luftballongferder, hvor ballongen ble sendt av sted uten styring. Det var i anledning av en slik ballongkonkurranse, holdt i Polen i 1936, at Polen utga 3 merker overtrykt Gordon-Bennett. — Blandhol ble hjertelig hyllet for sitt foredrag.

Edw. Kierulf holdt foredrag om luftpostfrimerker. Han påviste at utviklingen hadde gått etter enkeltprestasjoner — postbefordring og dernest passasjerbefordring. Han demonstrerte en rekke eksempler på kjente flytyper, avbildet på forskjellige lands frimerker. Han nevnte at det var vanskelig å få de forskjellige flytyper ordentlig avbildet på frimerker på grunn av manglende nøyaktighet fra kunstnerens side. Han påpekte til slutt at mange interessante ting ved flyvningens utvikling, også av militær-politisk art, kan studeres på frimerker.

Det var et godt foredrag, og formannen takket, hvortil medlemmene sluttet seg kraftig.

Til slutt ønsket formannen alle medlemmer en god jul.

22 medlemmer og 3 gjester var til stede.

R. B.

KRISTIANSANDS FILATELISTKLUBB

Møte nr. 275 ble holdt på Sjømannshjemmet 23. november 1948 kl. 20 under ledelse av formannen, Hilmar Nilsen. 20 medlemmer var møtt fram.

Formannen ønsket de tilstedeværende velkommen, og da særskilt aftenens foredragsholder, fru Doris Haugeland, og likeledes det nye medlem

lem Th. Benestad, som for første gang møtte i klubben.

Referat fra forrige møte ble så lest opp og vedtatt, — hvorefter en del brev, kataloger o. a. ble referert og lagt fram. Bibliotekaren, J. I. Hansen, brakte oss de siste tidsskrifter og ga et kortfattet resymé av det viktigste stoff.

Under «Eventuelt» ba disponent Behrens om ordet og meddelte at han hadde Norge under oppsetting i par, og han hadde en del 4-blokker han gjerne ville ha byttet i par.

Etter en del opplysninger om årets siste møte den 7. desember ga så formannen ordet til fru Haugeland, som holdt et meget belærende og interessant foredrag om Røde Kors. Hun gjennomgikk først i korte trekk Røde Kors' tilblivelse og historie og fortalte om dets store arbeid for freden på kjærlighetens grunnlag. Hun fortalte også om Røde Kors' arbeid under og etter krigen, og til slutt om Røde Kors' virksomhet her hjemme. — Etter foredraget ble vist fram en 2-akters film om denne storartede organisasjons arbeid, både landsomfattende og lokalt.

Formannen takket fru Haugeland hjertelig og konkluderte med at denne gode sak fortjente alles bistand. I ca. 30 år har fru Haugeland arbeidet og ofret seg for Røde Kors og er nå distriktsformann i Vest-Agder fylke. Hun er også mangeårig medlem av vår klubb.

Foredraget og filmen tok det meste av møtetiden, men det ble likevel tid til å kikke i de framlagte utvalgshafter før man brøt opp ved 23.30-tiden.

Leif K. Torjesen.

Årets siste møte, nr. 276, ble holdt 7. desember 1948 kl. 20 på restaurant Vindmøllen, under ledelse av formannen, Hilmar Nilssen. 20 medlemmer var møtt fram. Etterat formannen hadde ønsket velkommen, leste sekretæren protokollen fra forrige møte, som ble vedtatt uten bemerkning. Formannen refererte så ankommet post, hvorefter bibliotekaren la fram de sist ankomne tidsskrifter.

Vi fikk i 5 minutter-serien et interessant kåseri av disponent Behrens, hvor han framholdt at filatelistene, for da å nevne vår hjemlige krets, istedenfor å vise fram sine samlinger så de kunne bli til lærdom og nytte for mange, var for beskjedne og holdt samlingene for seg selv. Han framholdt at kvinnelige filatelister er i stort mindretall, og her kunne sikkert meget gjøres for å vekke interessen for vår hobby allerede i tidlige år. Han hadde oppnådd å få sin lille 8 års datter interessert i frimerker, og han viste i den anledning fram hennes lille begynneralbum. — Etter kåseriet fulgte en diskusjon om samme emne, hvor flere kom med innlegg, blant dem formannen, P. Munksgaard og Kaspar Smith.

Etterpå ble ordet gitt til grosserer Kaare Petersen, som i serien «Norske kunstnere på frimerker» denne gang underholdende og interessant fortalte om Erik Werenskiolds liv og kunst. Det gode foredrag fikk sitt fortjente bifall, og formannen takket foredragsholderen i velvalgte ord.

Resten av den hyggelige aften tilbrakte man i selskapelig samvær, og i anledning av at det var årets siste møte, servertes kaffe og delikate smørbrød. Utvalgshafter gikk som vanlig rundt til ivrig granskning og beskuelse. Møtepremier ble delt ut. Til slutt takket formannen medlemmene for det år som var gått og ønsket alle en god jul og vel møtt på det nye år.

Møtet sluttet ved 23.30-tiden.

Leif K. Torjesen.

La ikke hobby bli lidenskap. —

Samlingen skal ikke ruinere deg!

NORDENFJELDSKE FILATELISTFORENING

Det 442. møte ble holdt som årsmøte 25. november 1948 på Larssens Hotell. Kl. 19.30 benket man seg om bordet. 28 medlemmer var til stede. Formannen, kontorsjef Setsaas, holdt talen for foreningen, som den 21. var 27 år, og rettet skålen for den til de fire æresmedlemmer, som alle var til stede. Agent Smith-Olsen talte for styret. Så dukket postmester Zakariassen opp og overrakte foreningen en kilopakke klipp som gave fra de postfunksjonærer som lager disse pakkene. Formannen takket for gaven, og senere på kvelden ble pakken loddet ut til inntekt for husfondet.

Møtet ble offisielt satt kl. 22, og referat fra forrige møte ble lest opp og godkjent. Formannen refererte en rekke nyhetsmeldinger. Derpå gikk man over til å diskutere hvorvidt det skal arrangeres frimerkeutstilling til våren. Sekretæren leste opp en budsjett-betenkning som styret hadde bifalt. Her beløp utgiftspostene seg til 1100 kroner, mens inntektene gikk opp i 1450 kroner. Det fulgte nå et lengre ordskifte, men til slutt vedtok forsamlingen enstemmig at utstillingen skal finne sted med foreningens styre som arrangementskomité. Formannen takket deretter for den tillit som var blitt vist styret ved dette, og han lovet at alt skulle bli satt inn på å gjøre utstillingen så representativ som mulig.

I år har tre medlemmer passert 10-årsgrensen som medlemmer av foreningen, nemlig agent C. M. Henriksen, Oslo, disponent Morten Anker og forretningsfører Sverre Skaugvold, begge Trondheim. — Ved slutten av møtet innfant lege Johannessen seg og holdt en varm tale for foreningen. Henimot midnatt ble møtet hevet.

Wilhelm K. Støren.

Nordenfjeldske Filatelistforening holdt sitt møte nr. 443 som julemøte på Larssens Hotell 16. desember 1948. Kl. 19.30 ble det servert julemat. Under måltidet holdt bl. a. formannen, kontorsjef Setsaas, en tale for julen og ønsket medlemmene en hyggelig høytid. — Møtet ble satt kl. 21, og begynte med opplesning av referat fra foregående møte. Referatet ble vedtatt. Formannen leste fra «Populær Filateli» en ny kommentar til ordskiftet om de unødvendige frimerkeutgavene. I forbindelse med dette pekte formannen på at redaktøren for Norsk Filatelistisk Tidsskrift i siste nummer hadde avblåst ordskiftet om denne sak. Styret hadde derfor sendt et brev til Tidsskriftet med anmodning om å la Tidsskriftets spalter fortsatt stå åpne for nye innlegg i denne viktige saken. Brevet ble lest opp og høstet bifall hos medlemmene, og formannen opplyste at styret har bedt redaktøren ta dette inn i Tidsskriftets januar-nummer. Nordenfjeldske Filatelistforening vil videre ta saken om de unødige utgavene opp på forbundsmøtet i Bergen. — Kjøpmann Brækstad viste fram en rekke merker med bilder av Kong Faruk og Dronning Farida som et apropos til den kongelige skilsmisse i Egypt. — I forbindelse med en melding om at det svenske postverket fra nyttår vil gå over til å auksjonere bort postklippene, ga postmester Zakariassen en orientering om salgsordningen for

de norske klippene. Under ordskiftet om dette sluttet medlemmene seg til postmesterens tanke om et intimere samarbeid mellom samlerne og Postmannslaget.

Wilhelm K. Støren.

OSLO FILATELISTKLUBB

Møte nr. 1254 ble holdt 15. november 1948 kl. 19.30 i Oslo Handelsstand under ledelse av formannen, kunsthändler Arnstein Berntsen. Til stede 62 medlemmer.

Referat fra forrige møte ble lest opp og vedtatt.

Tannlege Peter Ek, Drammen, og bakermes-

ter Ferd. Brun, Bergen, var avgått ved døden, og formannen lyste fred over deres minne.

4 anmeldelser ble referert.

Håkon Walhovd, Furulundsvegen 1, Bestun, er strøket som medlem, grunnet manglende kon-tingent.

Holtan la fra men del bytteønsker og nyheter.

Dan Thune-Larsen kåserte deretter over «Frimerkeutstillingen i Helsingfors». Kåsøren var innbudt til denne utstilling som jurymedlem, og fortalte spredte trekk fra det alvorlige arbeid og også fra det mer fest-filatelistske. Han nevnte bl. a. det spesielle frimerke som var utstedt i anledning av utstillingen. Pålydende verdi var 12 mark og tilleggsverdien 50 mark. Disse 50 mark gikk til bestridelse av utgifter i forbindelse med utstillingen, så som til gjester, jurymedlemmer o. a. Poststyret overtok således enhver økonomisk risiko fra klubbene og forbundet. Eventuelt overskudd kom til og med forbundet til gode. Merkene ble solgt sammen med adgangstegn, 10 stk. til hver. Handlerne fikk 500 hver. Dette var åpningsdagen. Dagen etter ble det imidlertid bare solgt 1 merke pr. billett.

Arrangementet var helt igjennom utmerket over hele linjen, både filatelistisk og fest-filatelistsk. Med hensyn til det siste har vi her meget å lære, mente kåsøren, og man hadde inntrykk av at han satt inne med mange gode tips.

Han fortalte at turen hadde vært meget lærerik, han hadde lært mer på den uken enn om han hadde lest bindsterke filatelistske verker. Han nevnte noen av sine kolleger i juryen, og da først og fremst Farbergé, som var en personlighet og kjent langt utover Finnlands grenser. Likeså nevnte han Strandell som en like fremragende filatelist og fremdeles full av sitt gode humør. Rathje fra Danmark viste seg også å være en kraft. Han sitter for øvrig inne med store samlinger, og som spesialitet: førfilatelistske brev. — Den materielle side av saken var fra først til sist den aller beste.

Formannen takket, og han kunne underskrive at humøret var fremragende hele tiden.

Trygve Jacobsen har innlevert til klubben et oppsett som han kaller: «Den gaussiske kurve», brukt til bestemmelse av frimerkeopplag. Oppsettet ble fordelt blant klubbens medlemmer.

Det forelå forslag til nye regler for «Den Glade Gauk», for å få denne orden nærmere knyttet til klubben. Reglene ble lest opp av formannen, og vedtatt med akklamasjon.

Stensdal kom tilbake til Thune-Larsens foredrag. Han mente at merker med filatelistisk formål var usmakelig, og han var ikke enig i at det ble utgitt svindelmerker. Thune-Larsen var enig i dette, men det var en basis for utstillingen.

Møtet ble avsluttet med gratislotteri, og hevet kl. 21.45.

Stousland.

Møte nr. 1255 ble holdt 6. desember 1948 kl. 19.30 i Oslo Handelsstand, under ledelse av formannen, kunsthändler Arnstein Bernsten. Til stede var 65 medlemmer og 3 gjester.

Referat fra forrige møte ble lest opp og vedtatt. Følgende nye medlemmer ble tatt opp:

820 Oberst Sven Björkman, Helsingfors. 821 Ingeniør Eirik Krogerus, Helsingfors. 822 Innkjøpssjef Knut Jahn, Kirkevn. 114 E, Oslo. 823 Driftsingeniør Magnus Isberg Hansen, Hammerstadgt. 10 B, Oslo.

4 anmeldelser ble referert, hvorav 2 livsvarige.

Utmeldelse forelå fra: Bjørn Østby, Hamar. Otto Smith, Schønnings gt. 1, Oslo. Asbjørn Mathiesen, Kjølberggt. 1, Oslo. Thomas Wiborg, Oslo.

Formannen meddelte at det til høstkonkurransen var innkommet 14 samlinger. Dette er en stigning fra fjorårets konkurranse som styret setter pris på.

Holtan la fram en del bytteønsker og nyheter. Han nevnte også at det finske utstillingsmerke er oppført i AFA's supplement for kr. 10.00.

Som bibliotekaren Ulleberg tidligere har nevnt har klubben mottatt en bokgave fra professor Axel Jermstad. Bøkene er nå ordnet og katalogisert, i alt er det 18 stk. Ulleberg ville gjerne fra styrebordet rette en hjertelig takk til giveren, det er sjelden man mottar den slags gaver.

Marinekapetin Dagfin Kjeholdt holdt deretter et foredrag om «Den norske marine under krigen». Kjeholdt innledet med å si at han ikke likte å snakke mer om krig, men mente allikevel at det var på sin plass å opplyse folk om hva en liten nasjon virkelig kan make å gjøre når det engang er alvor. Han viste først en del lysbilder over alle de treningsleirer og depoter som den norske marine rådet over i England, og dertil viste han de forskjellige typer av båter som var i aktivitet. I sitt foredrag gjennomgikk han så de forskjellige operasjoner de respektive skip var utstyrt for. For hver av disse beskrivelser tilla han en eller flere episoder som gjorde foredraget virkelighetsnært og fengslende. De fleste tilhørere var jo landkrabber og fulgte interessert med fra først til sist. At man satte pris på foredraget, viste seg ved det minuttlange bifall.

Formannen takket og sa at han trodde ingen hadde noe vondt av å bli minnet om hva norske sjømenn gikk igjennom under krigen.

Møtet ble avsluttet med gratislotteri, og ble hevet kl. 21.30.

Stousland.

*La dine dubletters kvalitet
vise bytteforbindelsene hva
du ønsker deg igjen!*

Samler-annonser.

PRIS PR. LINJE KR. 0.75, MINIMUM KR. 4.00.

Samler De luftpostfrimerker? Liste over europeiske luftpostfrimerker sendes på forlangende.
Tom Kallevig, Madserud Allé 33, Oslo.

Mangler De merker til Deres samling? Send Deres mankoliste til
Tom Kallevig, Madserud Allé 33, Oslo.

Italia, gode ubrukte luftpostserier. Utvalg i norske og utenlandske merker. Island, Hekla, ubrukt, kr. 13.00.
P. A. Foldal, Ørstavik.

Send me better stamps of your country, and others, you will receive FRANCE, Colonies, and others. Always valid.

Bertrand — 171 Boulevard Murat, Paris 16e, France.

Frimerkebytte ønskes med samlere i Norge, Finnland, Sverige, Danmark, Island, mot norske merker. Kanaløyenes merker interesserer også. Mine dubletter selges også billig.

Egil Vangen, Kråkberget, Norge.

Viderekommen samler i Monaco ønsker frimerkebytte i Norge og Finnland. Basis Zumstein 1949. Korrespondanse på tysk og fransk.

A. Möller, 31 Rue des Orchidées, Monte Carlo (Monaco).

Jeg har interesse av utvalg — event. massevare av 3 skill. posthorn og 10 øres stolpeskrift. Mot-tar gjerne tilbud.

F. C. Svendsen jr., Sportsdepotet, Bergen.

LUFTPOST NR. 2 A — BERGEN til salgs. Gi bud.

I. M. Fredriksen, Vaskerelven 16, Bergen.

Send meg et antall, ca. 100 forskjellige norske frimerker. Til gjengjeld sender jeg samme antall danske.

Pagter, Diskontobanken, Aalborg, Danmark.

Kan De hjelpe meg med dubletter fra Frankrike? Jeg ville gjerne få flest mulig til gjennomsyn, og betaler godt for alt jeg kan bruke i min spesialsamling. La meg høre fra Dem snarest!

F. C. Svendsen jr., Sportsdepotet, Bergen.

Jeg betaler bra for følgende nummer, eller hele årganger av *Nordisk filatelistisk Tidsskrift*: Årg. 1900: nr. 4, 6, 9, 10, 11 og 12. 1901: nr. 1, 2, 5, 6, 8, 9, 12. 1904: nr. 3. 1907: nr. 1. Tilbud mot-tas med takk til

S. Lilliehöök, Upplandsgt. 6, Stockholm.

KJØPER: Bypost fra Norge, Finnland, Sverige, russiske Zemstovmerker, pene nummerstempler på Norge 4 skill 1856—1863, eldre Brasil og Mexico.

Gunnar Benson, Varberg, Sverige.

Meddelelse fra Forbundet.

Følgende frimerkehandlere har innen fristens utløp fornyet sin autorisasjon:

- Nr. 2. Anton Holmboe, Prof. Dahls gt. 53 b, Oslo.
» 8. Gerhard Mæland, Håkonsgt. 16, Bergen.
» 9. Bernt C. Middelthon, Stavanger.
» 17. Einar Øiseth, Vidars gt. 18, Oslo.
» 19. E. Vauvert-Jenssen, Rosenkrantzgaten 9, Oslo.
» 24. T. Sundsdal (TUBFRIM), Nesbyen.

Frimerkehandler!

Har De husket å sende inn autorisasjonsavgiften for 1949 til Forbundet?

Gjør det i dag!

Vi har kanskje til salgs de merker De mangler.

**BERGENS
FRIMERKEFORRETNING**

Gerh. Mæland

Haakonsgt. 16, Bergen

Autorisert frimerkehandler

Medlem av Norsk

Frimerkehandler Forening

Filatelist og frimerkesamlere!

Utvalgshefter fra alle samlerområder sendes til medlemmer av forbunds-klubber. Humane priser, oppgi om nybegynner eller viderekommen.

For anskaffelse av bedre enkeltmerker og dyrere serier — benytt vår mankolisteservice.

Vi besørger også alle nyheter til gunstige abonnementspriser.

ARBEIDERNE FILATELISTKLUBB

Byttevirksomheten. — Boks 805 — Oslo.

KJØPER bedre merker fra U.S.A.

Gerhard Kahrs, Jekteviksveg 2, Bergen.

Søker forbindelse med samlere av enningsstempel på røde merker for kjøp, salg og bytte. Har godt materiale. Send mankoliste.

Avd.sjef Erling Wold,

Chr. Michelsens gt. 2 A IV, Oslo.